

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza ide küldendő: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. : : : : 202. szám. : : : :

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegközt és nyilttér 1:50 Dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0-70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

VI. Évf.

Murska Sobota, 1927. augusztus 21.

31. Szám.

A világbékéje

Irta: PREK MÓRICZ.

Ha a „világbéke“ valami szerves, élő istenteremtése volna, bizony-bizony nagyon furcsán nézne ki. Egyebet sem csinál, mint folyton verekszik, hol itt, hol ott, vagy legalább is mindig a bicskáját feni s azon mesterkedik, hogy ki be szurhatná bele! Mivel azonban csak egy fogalom, így eltehetjük az ismeretek tárházában arra az oldalra, ahol a világ hazugságok vannak lajstromozva. Mikor fogja valaki onnan kivakarni, azt csak a jó Isten tudhatja!

Mi sem bolygatnák, de napjainkban sok szó esik a békeszerződésekről, tehát kénytelenek vagyunk vele mi is foglalkozni.

Mikor a világháborút befejezték, össze ültek Párisban a népek képviselői, megcsinálták a világbékét. Ugyanis elővették a világtérképét, tartottak egy nagy licitációt, megcsinálták az új országokat. Természetes dolog, hogy ott győzők és legyőzöttek lévén jelen, a győzők nem kérdeztek bizony senkitől semmit, hanem csak léniáztak úgy, ahogy nekik jól esett s így az országok határai igen sok helyen nagy varga betüket csináltak. Persze, nem is lehetett ez másképen, mert hiszen például, én alig hiszem, hogy a japán vagy a brazilai követ valaha jártak volna a „Lendva vagy Rédiccs kecskés ligeteiben“ s így nem is igen tudhaták, hogy hol lenne legjobb meghuzni az országhatárt?

Hát, lett ahogy lett! Most aztán sokan azt mondják, hogy nagy igazságtalanságok történtek, tehát azokat reparálni kellene! Ámde az mindig úgy volt s úgy lesz is, hogy aki nyert az meg van elégedve, a vesztes ellenben nincs, — az egyik fél belenyugszik a helyzetbe, a másik pedig természetesen nem nyugodhatik meg. Tehát így valóságos állandó békéről szó nem lehet!

Most nem rég Rothermere nevű angol lord, aki egy nagy angol világ lapnak a főszerkesztője és tulajdonosa, felvetette azt az eszmét, hogy a trianoni

POLITIKAI ÉLET.

Az osztrák-német csatlakozás és Európa.

Mussolini a miniszter tanácsban beszédet mondott s megemlékezett a bécsi forradalomról is. Felemlítette, hogy most előtérbe lép a dunai államok szövetségének kérdése, vagy Ausztriának Németországhoz való csatlakozási terve. Természetes dolog, hogy a meglévő szerződések megsértése nélkül egyik terv sem volna megvalósítható s ha Ausztria és Németország csatlakoznának, akkor Európa térképe megváltozna, mert abban az esetben a versaillesi és saint germaini békeszerződések alapján megállapított, ország határok megváltoznának. Olaszország mind ezt szem előtt tartja és ezek nélkül álláspontján nem változtat.

A magyar kormány és Olaszország.

A magyar kormány és Olaszország között létrejött a megegyezés Finne szabad kikötőre vonatkozólag. Most már legsürgősebben megindulnak Jugoszláviával is a forgalmi tárgyalások s azok befejezése után még az ősszel végleg rendezve lesz a magyar szabadkikötő ügye.

békeszerződésen változtatásokat kellene tenni, miután az némely országokra nézve sérelmes. Ezt az eszmét pártolja Mussolini, az olasz miniszterelnök is.

Érthető tehát, hogy ez a terv, mely ma még nem hivatalos formájú egyes államokban nagy visszatetszést keltett annyival is inkább, mivel tudvalevőleg most Anglia és Olaszország jó szívetlennel vannak Magyarország iránt, amely ország pedig a háború után a legnagyobb területi veszteséget szenvedte el. Így a csehek egyszerűen elutasítják ezt a tervet s nem tulajdonítanak neki nagy fontosságot, de azért haragudznak miatta. A románok pedig az olaszokra neheztelnek, hogy miért vannak jó indulattal ez irányban. A jugoszláv igazságügyminiszter kijelentette egy beszédében, hogy senkinek sem adunk semmit, még a legcsekélyebbet sem. Pedig a dolog nem is oly veszélyes! Ma még nem kér senki semmit!

A magyar miniszterelnök, Bethlen István gróf kijelentette, hogy a trianoni békeszerződés megváltoztatása ma nem aktuális! A magyar kormány reményli, hogy a trianoni békeszerződés

A leszerelési konferencia.

A genfi tengeri leszerelési konferencia félben marad, mert Japán ország kijelentette, hogy tovább nem hajlandó részt venni azon, mert látja, hogy Anglia és Amerika lugysem tudnak megegyezni.

Olaszország pedig az Adriai tenger egyes pontjain fontos hadi állomásokat akar felállítani az albán és a török tengerparttal szemben. Ez ellen Anglia már előre is tiltakozik.

Az Egyesült Államok elnöke megválasztásának mostani, negyedik évfordulója alkalmából kijelentette, hogy a jövő évi elnök választáson nem fogja magát jelöltetni, mert a genfi leszerelési konferencia meghiusulását az ő személyes kudarcának is tekinti. Az elnök ezen elhatározása nemcsak Amerikában, de Európában is nagy felütést keltett.

Az angol-amerikai ellentétekből egy nagy angol ujság a következő lehetőséget vonja le. Anglia azután inkább Francia ország felé hajolna Amerika helyett. Németország pedig esetleg Amerika felé tájékozodna Angol országhelyet s talán magával vonzaná Oroszországot is.

revíziója magától el fog következni, mert abban sulyos igazságtalanságok vannak, de még nincs itt ideje, hogy azoknak a reperálását követelni lehessen.

Minden esetre el fog következni azon idő, hogy a világ közvéleménye be fogja látni azon tévedéseket, melyek a békekötésből származtak s tudatára ébred annak, hogy ily viszonyok között állandó, örökös békéről szó sem lehet.

Bulgáriában pedig azon nézet nyilvánult meg, hogy a népszavazást a kellő alkalommal kár volt elhalasztani. A helyzet ma egészen más lehetne.

A magyar kormány tehát egyelőre semmiféle lépést ez ügyben nem tesz, hanem megvárja az alkalmas időt arra, hogy sérelmeit békességes uton orvosolhassa.

Magyarországnak főtörekvése most az, hogy különösen Jugoszláviával szemben megőrizze és fenntartsa a jó barátságot s a választások után az akkori kormánnyal azonnal megköthesse a Fiume felé meginduló kereskedelemre vonatkozó szerződéseket.

ROVÁS.

Azok a gonosz jó barátok még felülrá kicsufolják az amugy is káros embert. A napokban történt, hogy egy közismert s elsőrangú motorkerékpáros (a nevét nem akarom a nyilvánosságra hozni), a rankovci hidon minden áron meg akart előzni egy autót és ezért éktelen trombitálást csapott, azon hitben, hogy az autó lemegy kissé balra az általa használt jobb oldali gyalog utról. (A biciklistának balra kellett volna előre haladnia). Ámde az autós annál inkább jobbra tért, hogy balról helyet adjon az előreigyekvőnek, minél kétségbe esetében túlkölt a kerék hátul.

A kerékpáros folytonos jobbra igyekvése és egyre izgatottabb, túlkölése miatt az autos annyira az ut szélére ment, hogy a nagy svungban levő kerékpáros már nem tudott balra előre térni, befutott az autó . . . hátulsó részébe. A lámpást összezúzta az első kerék és villája meggörbült, de megsérült bár könnyebben az állá, orra és még mije . . . ki tudhat mindent.

Igy ezek a gonosz kollegák!
De másnap mi volt az ujságban?

Motorkerékpározók figyelmébe ajánlom, hogy ne tölje a kis kerékpárjával a 4 kerekű nagy autót, mert a lámpa eltörik, a kerék, villa elgörbül, az orr, áll stb. megsérül, de meg egyébként is nem kell annyira igyekezni az autó hátsó részébe fényes nappal.

Öszinte jóakarója.

Az elégedetlenség,

nyomoruság, kivándorlás, szélhámosság, ön — és rablógyilkosságok, családirtások erkölcsatlenségek okairól a pénzhányról és a gazdasági válságról a múltban.

(Folytatás.)

Ezt a nézetet, amely igyekszik a vagyont egyenlően, családiasan elosztani, nehogy az egyik családtag a sok pástétomos ételtől legyen rosszul, a másik meg éhezzen, szocialis nézetnek nevezik. „Szocial“ annyit jelent mint egyesülésre hajló, társaságyszerű, családias. A szocializmussal a népek elszaporodása miatti bajokon egy ideig, rövid ideig tudtak segíteni. A hatványozott szaporodás miatt oda jutot,

Európa, hogy egy vagyonos egyetlen egy munkanélkülit sem tudott eltartani. Eleinte 4—6, később 10—20 gazdagnak kellett összeállni (a gazdagok is szegényedtek), hogy a munkátlanon segíthessen s végül csak ott volt Európa, ahol Paris, midőn bekerítették. Egymás ölték az emberek, mert nem volt pestis, kolera, éhhalál stb. nyulvadász, aki a rét túlszaporodott nyulait meg- rítkította volna. Kiűtött a világháború. Ezt a háborút gyógyszerként alkalmazták, bár a betegség még nem érte el tetőfokát és ezért a nép nem saját elhatározása alapján ment a vágóhídra. Még nem a letért való küzdelem adta kezükbe a gyilkoló szerszámokat.

Végül van még egyetlen egy módszer a szocializmuson, kivándorláson, háborun kívül, mely gyökeresen segít, bár nem gyorsan (egyszerre) a munkanélküliségen és ez abban áll, hogy megakadályozzuk az emberek szaporodását. A női hadsereg felállításának is talán ez volt a célja. Oroszország elősegíti a gyermek elhajtást. Franciaországban a gyermek ritka, mert nehéz a megélhetés és mindenki jól akar élni. Magyarország egyes vidékein miért van az egyke rendszer, mert gazdagodni akarnak.

Ámde a népvezetők ebbe nem egyeznek bele, mert a népvezetők és az országok léte a katonaságtól függ. Az erősebb elfoglalja a gyengét. Tovább, tovább menve beteljesedik Krisztus Urunk mondata, amely az egy akol és egy pásztorról szól.

Európa únióról is szó volt, mely a rengeteg sok európai minisztert, a sok hivatalnokot, a sok katonaságot, a sok politizálást feleslegessé tenné, csak a belső rend fenntartására a rendőrségre, csendőrségre lenne talán szükség. Az emberek megkevesbednének a túl sűrűn lakott helyeken. Általános és gyors megkönnyebülés lenne Európában.

Most erről is elhallgattak mindenki értheti, hogy miért? Így tehát a háború elkerülhetetlen. Ennek bekövetkezését várják ismét az amerikaiak. E háborúhoz mint látható, mindenik népnek, helyesebben a vezetőknek elő kell készülni és ehhez a régi három feltétel szükséges pénz, pénz és pénz. De mert a pénz nem ér sokat, így tehát az államok, országok aranyat vásároltak. Innen van, hogy Európában mindenhol kifogyott a népnél a pénz, a nyomorúság, az elégedetlenség nőttön-nő. Vannak kik szélhámoskodással, rablással, erkölcsstelen életmóddal akarnak segíteni magukon. Van aki

ilyesmit nem hajlandó megtenni, inkább családirtó öngyilkos lesz. A háborút elősegítik azzal, hogy ostoba nemzetiségi, vallási ellenszenvet színtanak az emberek között, amely a nyomorúsággal tetézve biztosabban haszon. Előre látható, hogy elkerülhetetlenül végig fog seperni Európán a gyilkolás, a gazdagok megsemmisítése és a megmaradtak újja születése, míg azok ismét megsokasodva a sorstól elszegényedve, 80—100 esztendő múlva újból meggyerítik magukat a kontinensen. Egyébként lári-fári az egész gondolat sorozat, ki láthat a legfelsőbb titkok legelrejtettebb okaiba? Élünk (mi Prekmurjeiek) szegényesen, ahogy tudunk, dolgozunk mint az állatok, *szerezzük egymást vallás és nemzetiség tekintetbe vétele nélkül, szerezzük a királyunkat az új hazánkat és lehetőleg ne politizáljunk akkor majd csak eltelegedünk, bárholyan csapkod benünk hibákon kívül a sors ide vagy oda avagy a másvilágra. Az állam és a gazdagok segítsenek rajtunk amennyire az tőlük telik.*

Politikai szemle.

A választási agitáció nagyban folyik, különösen a miniszterek fáradhatlanok a korteskedésben.

A politika szenzációja most a — „negyedik párt“ — megalakulása. Ez a párt állana Vukicsevics párti radikálisokból, Korosec szlovén néppártjából, a demokraták Marinkovics külügyminiszter pártjából. Programja az alkotmány revízió, a két kamarás parlament, a választó jogi és önkormányzati rendszer megváltozása.

Persze, ennek a tervnek még sok ellenzője lesz, magában az új alakulásban is, s azért némelyek tudni vélik, hogy ez alapon nem lesz a kormánynak kétharmad többsége, akkor ismét új választásokra lehet kilátás.

Visszont az ellenzék sem tétlen. Az ellenék vezeterei közös parlament akcióról tárgyalnak. Ebben az ellenzéki blokkban részt venne a Radics párt, a

Pribicsevics párt, Trifkovic Márkó mellett álló Pasiccs frakció és a demokraták elégedetlen csoportja, esetleg még mások is. Támogatja őket Davidovics Ljuba is.

Mindenesetre úgy a belföldi, mint a külpolitikában az őszre igen érdekes fordulatok várhatók, mert igen fontos kérdések várnak megoldásra.

Noviszádon a magyar párt is adott be jelölt listát, míg a szremszki mitrovicai törvényszék jóvá hagyta a németek által benyújtott listát, mely sorrendben a tizedik.

HIREK.

— Lapunkhoz folytatólagosan csekkeket mellékelünk. A csekkek még a lap régi címét viselik. Felkérjük azért t. előfizetőinket, hogy azokat kitöltve adják rögtön a postára, a megfelelő összeggel, hogy a lap a küldésében fennakadás ne történjék. A „Mórszka Krajina“ hátralékosait pedig ezuttal utoljára figyelmeztetjük, ha költséget meg akarnak kimélni, hátralékos előfizetésüket 14 napon belül rendezzék. — *Kiadóhivatal.*

— Amerikai előfizetőinket felkérjük, hogy a folyó és részben múlt évi előfizetéseiket valamelyik bank által utalják át, mert a nyomdaköltséget fedezni kell. Talán lesz köztük valamelyik oly kegyes és összeszedi, de lehet egyenként is átutalni. Nagyon kérjük. — *Kiadóhivatal.*

— Esküvő. Hahn Sanyi Moscsancei kereskedő és Fürst Gizella Murška Sobotai lakosok augusztus hó 21-én délután 4 órakor tartják esküvőjüket a helybeli izr. templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— Dervarics Kálmán predanovcei fiu a Kozic-féle lákatos

műhelyben inas volt. Reszelés közben a hegyes végű reszelő a lábára esett, a cipőn keresztül fúródott, jelentéktelen sérülést okozott, amely miatt 12—13. án éjjel vérmérgezésbe (dermedésben) meghalt. A legkisebb bőrsérülést azonnal gondos orvosi kezelésbe kell venni.

— Doličon a Hartner-féle fűrész telepen egy munkás deszkát vágott. Az apró törmeletet, fűrészport, amely akadályozta a kerék forgását, a munkás egy kis léccel akarta kikapálni, anélkül hogy a gépet megállította volna. A lécdarabot a szij elkapta és oly erővel vágta a munkás testéhez, hogy az a gyomor és máj közé hatolt. Az ember nagy kinok között vasárnap meghalt.

— Néhai Jug József helybeli bádigos fiaiban abban a házban, ahol Nemes állatorvos lakik, a bádigoságot folytatják. Elválnak mindenféle iparukba vágó munkát. Ereszcsatorna felszerelést, tetőfedést, fürdőkádak készítését és mindenféle javítást. Lelkiismeretes, jó munkát olcsón és gyorsan fognak nyújtani az ifjú iparosok.

— Öfelsége Münchenben. Alexander király Öfelsége három napi tartózkodásra Münchenbe utazott, hol gyógyítani fogja magát.

— Vetőmag Prekmurjének. Az idei aratás Prekmurjében, különösen sokat szenvedett a tavaszi fagyok miatt a d. lendavai járás. Sok gazdának még vetőmagja sem termett meg. A mari-bori főispán azért kéréssel fordult a földművelésügyi miniszterhez, hogy kedvezményes áron szerezzen és oszszon ki rozs vetőmagot a legérzékenyebben sújtott D. Lendava járás gazdáit közt. (Ennek szükségét egész Prekmurje érzi! Szerk.)

— Pénzlopás. Zsizsek István turniscei marhakereskedő Lipán a korcsma előtt álló kocsin elszundított estének idején. Ezt az időt felhasználta vala-

A volt kocsisunk.

38—46 év előtt valóban megtörtént esemény.

Éveken át jó kocsisunk volt a fekete képű hófehér fogu, villogó szemű, arasznyi hosszú, egyenesen oldalt álló, ceruza vékonyra összecsavart és ragasztott bajuszu János, aki pont kétszer tudta fülére csavarni fél hajszát. Alacsony termete, az egyikre kissé bicogó járása, és ehhez a vállait túlerő bajuszu általános feltűnést keltett Szombathelyen. Nem egy uraság szerette volna magához venni, különösen, ha feltette derűs képű rövid haju fejére a hosszú fehér struccollas vállig szalagos világos kék kalpagját és a vér vörös mellénye fölé a fehér zsinóros kék mentéjét. A nadrág feszes volt. A rámás csizma tán egy éve még piros lehetett, most súbiksos; de fényes, hogy még a szunyog is elcsuszik és kitöri a lábát, ha rá száll, volt szokásmondá-

sa. Ugy ült a bakon, mintha egész Szombathely az övé lett volna.

Jó sora volt nálunk.

6 évet töltött a lovaink mellett, melyeket egytől-egyig nagyon szeretett, s főleg ezért szerettük mi Jánost. Nő meg esténként, amikor megette a konyhában vacsoráját, megitta a füles pohárból 6—8 krajcáros borát és a cselédek elébe rakták a mi 4 pár cipőnk, melyhez véletlenül, csak úgy észrevétlenül, mintha az is a miénk lenne, Juci szobalányunk cipői, sőt nem ritkán az ő rámás csizmái is kerültek pucolásra, oly szép meséket tudott mesélni, hogy szegény Édesanyám sehogy sem tudott bennünket (nővéremet és engemet) a szobába terelni.

Az évek teltek.

Apám nem egyszer teljesen használhatatlan állapotban, kuszált, mellényig lefogyó bajusszal az istállóban találta Jánost, kinek kétszeri csengetésre be kellett volna fogni a nem fáradtat, és 10 percen belül elő járni. Ilyenkor a lovakat támolyogva sorjá-

ba járta, nyakukat ölegette és úgy csókolta őket, hogy a cuppanások az udvarra hallatszottak.

Mit lehetett tenni? Jucinak, meg a konyhalánynak kellett segíteni, hogy az egyes fogásuk közül egyet Jánossal befogjanak. Ilyenkor persze a gyepők gyakran egy-egy bújtató gyűrűből kimaradtak.

János kialudta éjszakai fáradalmait, de még fél mámoros fejjel azal igyekezte az itthoniak előtt indokolni mulasztását, hogy az éjjel asszony nál kellett neki szolgálatot teljesíteni, (Damen Dienst geht vor Herrn Dienst, elve alapján), ezért fáradt.

Hogy be volt rugva, azt sehogy se akarta elismerni. Apám néha 1 1/2 napig is elvult az akkori nagy és gazdag urodalmakban. Gyógyította az állatokat. Ezt János tudta. Utóból berugott. »Szöget-szöggel« és ezzel felkapott az egyikre, csak úgy szörén, kötőfékesen és ki, végig a Kámoni a Paragvári utcán gyenge, rövid, uri vágatában, be a paragvári

csárdába; ahol egy pint a 22-ösből meg se kottyant. Szóda nélkül, mert ő úgy szerette.

Táncolt a „dönti“ is, a nagy szeretet miatt az is kapott egy nagy sörös palacknyalót. De mert tekintetes úr lovát a saját teste megerősítéseért most kivételesen ő is használja, azért annak a 24 krajcárosból adassék. Persze Jánosnak meg kellett előbb tapasztalni a butelia tartalmát, nehogy becsapják a kedves „dönti“ lovát.

A kiszállás rendszerint nemteltséssel végződött. Ilyenkor kénytelen kölletlen volt, döntivel egy faluval odébb Kámonba a kövérkés Mayfortnéhoz rugtatni, ahol mögöské csak úgy, holl állva, hol bicogva, hol táncolva de sohasem üve el-el kortyintgatta a pár iccejbalatonmellékeit avagy ha első körül volt és megkapta a havi 4—6. később 8 forint bérét, nem állandó a gyehennább hatású ságit, de még a somlóit sem.

(Folyt. köv.)

mi ügyes ember s Zsizseknek a zsebéből ezerkétszáz dinárt kiemelt. A gyanu Pál Ignác nevű rovott múltú suhancra esett, ki a jelzett idő alatt a lovakrajvigyázott, miért is a csendőrség letartóztatta s bekísérte dolnjalendavai járásbíróhoz. Az állítólagos tettes nagyon természetesen tagadásban van.

— **Vitézzé avatás.** Turza János dobrovnikai nyug. ig. tanító fiát Turza Antalt, ki Magyarországon Resznekén tanító, husz hold föld birtok adományozása mellett a magyar kormányzó vitézzé avatta. Turza Antal a háborúban hadnagyirangban szolgált s mostani fényes kitüntetését hősiesség magatartásával érte el.

— **Vasárnap tartották a tűzoltók Tešanovciban a verseny gyakorlatokat.** A felvonulás impozáns látványt nyújtott. A gyakorlat kitűnően sikerült. A versenyben a seborciak lettek volna a leggyorsabbak, ha fecskendő gépezetét előzőleg kipróbálták volna és így az első vizsugarat a tešanovci tűzoltók bocsátották a vörös százlóval jelzett házra.

— **A mária schneei bucsujáró helyre Kurcz József titeli cukorkaárús is elvitette magát,** mert beteg lába miatt csak mankóval tudott járni. Bucsú előtti éjszakát imádkozással töltötte és sirva fohászkozott gyógyulásért. Kora reggel a kis templomban ujongva eldobta a mankóit és örömeiben ide-oda szaladgált, majd a Mária szobra elé borult és hangosan mondta hálaimáját. Gyalog ment vissza Titledre. Meggyógyult nyilván idegbaj okozta bénaságából.

— **Amerika hadi hajókat épít.** Az Egyesült Államok újabb husz darab egyenkint tíz ezer tonnás cirkáló hajó építését határozta el.

— **Munició robbanás Romániában.** A cotroceni-i lö porraktárakban óriási robbanások voltak. Sok munició s rak-tár levegőbe repült s a kár igen nagy, habár a valóságot nem tudni. Itt tartják Románia legtöbb lőszer készletét.

— **Közhivatalnok nem politizálhat.** A bácskai tartomány főispánja megtiltotta az összes tartományi közhivatalnokoknak a politizálást. A rendeletet valamennyi főszolgabíró megkapta.

— **A görög exkirály ellen Kikindán merényletet akartak elkövetni.** A volt görög király és Helena királyné Bukarestből Blédbe utaztukban Kikindán mentek át. Itt egy román újságíró revolverrel merényletet akart elkövetni a király ellen, de észre vették és trévet megakadályozták. — Az újságíró beismerte, hogy valóban akart merényletet elkövetni a király ellen.

— **Az asztalosok figyelmét felhívom arra,** hogy a puconci iskolaszéknek 14 évb. új padra van szüksége. A vállalkozók e hó 25. ig jelentkezzenek.

— **Odič radičpárti képviselő jelölt Pucincon tartotta program beszédét,** mely alkalommal a nép őt felelőségre vonta 8 év óta tartó téltlenségükért.

— **Községi választások.** Mint hírlik a községek élhetnek ama jogukkal, hogy bíráikat, képviselő testületüket (talán a jegyzőket is) maguk választgatják. A pontosabb tudnivalókat a

közeli jövőben megtudjuk, amelyekről a következő számban referálunk E községi választások a követ választások után lesznek.

— **A községek állatbiztosítása külföldön annyira jónak, üdvösnek bizonyult,** hogy alig van község, amelyben az állattulajdonosok ezt nem létesítették volna. Abban áll, hogy a befizetett díjakból a károsult az állat értékének 80—75% át megkapja, ha kimutatja, hogy minden óvintézkedést megjett az állat elhullásának, kényszervágásának elkerülésére. Ezzel együtt nagyon ajánlatos az egyes községekben felállítandó husárusító szék létesítése, amely kényszervágott állatok husának értékesítését teszi lehetővé. Ezáltal nemcsak a gazdák lesznek megóvva a teljes károsodástól, hanem a szegények is olcsón juthatnak az egészséges, teljesen ártalmatlan jól tápláló húshoz.

— **A Drávaítka.** Folyó évi április hó 17.-én eltűnt Lipa községből Magdics István, nős, családos fiatal gazda. Magdics István felesége szüleinél volt beházasodva s a családban nem épen a legbékésebb családi élet folyt. Ez a helyzet nagyon elkeserítette Magdicsot s magához vévén Amerikában megtakarított nyolcszáz dollárnyi pénzét, minden bucsuzás nélkül eltűnt a háztól. Azóta keresték, nyomozták, de nem kaptak róla hírt hozzátartozói. Végre most Novo Szelo Dráva menti község határában a folyó egy pár cipőt, ruhaneműt, s emberi test foszlányait vetette ki. A nyomozás kiderítette, hogy a cipő és a ruhák föltétlen bizonyossággal Magdics Istváné voltak s így ő pusztult el a Dráva vizében, de hogy miképen jutott oda, az titok. A sok pénznek híre hamva sincsen s most egyenlőre sejtelve sincsen senkinek arról, hogy Magdics István elkeseredésében öngyilkos lett-e, avagy bünténynek esett áldozatul.

— **Súlyos autószerencsétlenség.** Gróf Széchenyi László, Magyarország washingtoni követe Budapesten oly súlyos autóbalesetet szenvedett, hogy balszemét az összetört üvegszilánkok annyira megsértették, hogy azt orvosi műtéttel el kellett távolítani.

— **Fellázadt egy francia ezred.** A 66. francia gyalogezred gyakorlatozás közben fellázadt. A tartalékos katonák kiálltak a sorból, énekelni kezdtek s azt kiáltottak „Le a háborúval! Soha sem lesz több háború!” Mikor a tiszt kérdőre vonta őket, arra azt kiabálták: Üssétek agyon! Több katonát letartóztattak s vizsgálatot indítottak ellenük.

— **A sikkasztó román konzulátusi titkár.** Sao-Paulóból írják, hogy 374 romániai magyar család a rossz viszonyok miatt haza akart térni. Így Bracacesku konzulátusi titkár vállalkozott rá, hogy családonként 280—300 mill-reisért haza szállítatja őket. A pénzt fel is szedte, összesen vagy

300 ezer millreist s azután megszökött. Most pedig senki sem hajlandó a megcsalt kivándorlók pénzét visszatéríteni. Sao Paulo állam kormánya ügyvéd útján próbálja Romániától a pénzt visszaszerezni, mivel a sikkasztó konzulátusi titkár közhivatalnok.

— **Uj jugoszláv papirpénz.** A Narodna Banka Párisban új öt, tíz és száz dináros bankjegyeket nyomtat, melyek nem sokára forgalomba kerülnek. A rajz új forma lesz, az eddigitől eltérő.

— **A Hodosi Önkéntes Tűzoltó Egyesület** folyó hó aug. 14.-én tartotta nyári táncmulatságát, amely eléggé jól sikerült. A nagy számu helybeli és vidéki közönségen kívül, testületileg megjelentek a velki dolinci, sálovci, domajnsovci és kruplivniki tűzoltó egyesületek. Mindazoknak, kik a mulatságon részt vettek, annak sikerén fáradoztak és különösen a megjelent egyesületeknek e helyen fejezi ki hálás köszönetét az *egylet parancsnoksága*.

— **Háromszázhatvannyolc méter magas ház.** Newyorkban Larkin építész most egy új palotát épít, mely 368 méter magas lesz. Ennek a háznak száz-tíz emelete és hatvan felvonója lesz. Összesen harmincezer ember fog lakni benne. Ez a ház az Eifel toronynál 68 méterrel magasabb. Az eddigi legnagyobb ház Detsvidban volt, s ez 266 méter magas volt.

— **Amerikai gőzösök versenye az óceánon.** Mult vasárnap éjszaka indult el a newyorki kikötőből négy nagy amerikai gőzös gyorsasági versenyre az angol tengerpart felé. A versenyben a Mausctania, az Olimpie, a Leviathan (előbb Valertand német gőzös) és a France nevű francia gőzös vesznek részt.

— **Ujoncozás Olaszországban.** Olaszországban ezután az ujoncokat huszonegy éves korukban fogják behívni, hogy így a hadsereg — az orvosok terve szerint, a testileg fejlettebb, erősebb embereket kapja.

— **Kösó Bulgáriában.** Vár város környékén annyi kösót találtak, hogy az egész ország ellátására elég lesz az új telep.

— **A Jugoszláv-német kereskedelmi szerződés készen van.** A szerződés a két ország között aláírásra készen áll. A jugoszláv delegáció csak a kormány utasítását várja s azután alá írja a megegyezést.

— **Magyarország pénzügye.** A magyar pénzügyminiszter jelentése szerint a június 30. án lezárt pénzügyi kimutatás szerint százkétfélmillió pengő felesleg mutatkozik. (Egy pengő: 10 dinár.) A gazdasági helyzet általában javult. A munkanélküliek száma tizentötezeren alul volt.

— **Munkások bérmozgalma Magyarországon.** Magyar-

ország legnagyobb gyártelepének, a csepel szigeti Weisz Manfred gyárnak munkásai bérmozgalmat indítottak és 20%-os emelést követeltek. Miután az igazgatóság a követeléseket nem teljesítette, hétezeröttszáz munkás sztrájkba lépett. A mozgalom több más iparágra kiterjedhet. Rendszeres eddig nem történt.

— **Nazarenus ujoncok Sublicán.** Ez év márciusban sok nazarenus ujoncot engedtek ki a börtönből, ahol büntetésüket töltötték ki, mert nem akartak fegyvert fogni. Ezeket a katonákat most újból behívták szolgálatra, de a fegyverfogást ismét megtagadták azzal a kijelentéssel hogy egytől-egyik inkább ismét a börtönbe mennek vissza, mint hogy fegyvert fogjanak.

— **A macedon bandák.** A belügy miniszteriumhoz jelentések érkeztek, hogy a jugoszláv-bolgár határon macedon szervezetek ismét betörésre készülnek, miért is a határon a katonaságot megerősítették. Szkadarból azt jelentik, hogy az albán hatóságok szintén katonai erősítéseket vontak össze a jugoszláv határon. (Ez nem hivatalos jelentés.)

— **Autóbaleset érte Vasmegeye főispánját.** Tarányi Ferenc főispánt Zalaszentgrót határában autóbaleset érte. Elkísérte utjára Wass József minisztert s utközben egy megriadt lovaszekerrel ütköztek össze, minek következtében az autó egy határköbe ütközött, a főispán kiesett az autóból s megsérült s eszméletlenül terült el. Az utána jövő Gyömőrei György zalai főispán vette autójára s bevitte sümegi kórházba. A sérülések súlyosabb természetűek.

— **Bomba merényletek Amerikában.** Massachusetts államban két olasz anarchistát halálra ítélték. Mivel a kormányzó vonakodik nekik megkegyelmezni, azért Amerika több városában már eddig is bomba merényleteket követnek el az anarchisták. Így Newyorkban 3 helyen egyszerre, Tiladalfában egy templomban robbant fel a bomba. Azonkívül Francia és Angolországban s egyebüt is tüntetnek a kommunisták az amerikaiak ellen úgy, hogy az amerikai követségeket rendőrileg kell őrizni és védelmezni.

— **Olasz fasiszták rálöttek egy francia személy vonatra.** Ventimigliától 900 méternyi távolságban olasz fasiszta csapat rálőtt a vonatra, melynek utasai nagyon megijedtek. Ilyesmi nem első eset.

Szerkesztői üzenet.

H. L. P. Sziveskedjen befáradni, mert így nem közölhető.

KÖZGAZDASÁG.

A mezőgazdáknek olcsó hitelt!

Múlt számunkban már szóvá tettük a mezőgazdasági hitelek megszervezésére irányuló munkálattal, mely a földművelésügyi miniszteriumban folyik. Újabb értesülésünk szerint erre a célra már százhuszonöt millió dinár áll rendelkezésre az Állami Jelzálog bank pénztárában. — A szétosztó bizottság már megalakult, az igazgató rövidesen ki lesz nevezve s azután a bizottság megkezdí munkáját.

Az ideai termésről a földművelésügyi miniszter a következőleg nyilatkozott: A buza termés minőség tekintetében majdnem a legjobb, habár kevesebb, mint a múlt évi volt. A miniszter örvendetes megállapítása szerint ilyen buzája az országnak már régen nem volt.

Sajnos azonban, hogy a kukorica termés úgy minőség, mint mennyiség tekintetében rendkívül gyenge. Jó lesz, ha az ideai termés az itthoni szükségletet tudja fedezni, kiszállításra nem jut semmi, ami pedig óriási baj, mert a kukorica fontos export cikk volt.

Ilyen a szilva termés is. Jó tartós, kiadós esők még némileg segíthetnének a helyzeten, de sajnos az esőzés késik. A szőlő termés kitűnőnek mondható, bár a szemek aprók. Az állati takarmány kevés, attól kell félni, hogy a gazdák kénytelenek lesznek állataikat eladni.

Mindezeket a mérhetetlen károkat a szárazság okozta.

Pácolás, csávázás.

A pácolás száraz módszer és porral történik. Ez az eljárás Európában alig négy év óta ismeretes s egy bizonyos Porzol nevű szert használnak erre a célra, melyet először Magyarországon és Ausztriában egyszerre hoztak forgalomba. A Porzol most már egész Európában el van terjedve, de különösen Németországban van legjobban használatban. Most a német »Növénytan intézet« vezetője Dr. F. Esmarch egy ismertetést adott ki, melyben százalékok szerint ki mutatja a porpácolás és a csávázás előnyös voltát.

Tíz féle szerrel kísérletezett, s arra az eredményre jutott, hogy a Porzollal pácolt vetés után az őszők százaléka 0-20 volt, vagyis a semminél alig több. Ez nagyon is szép eredmény.

A Porzol használható minden féle szemnél, s az eredmény mindig biztos.

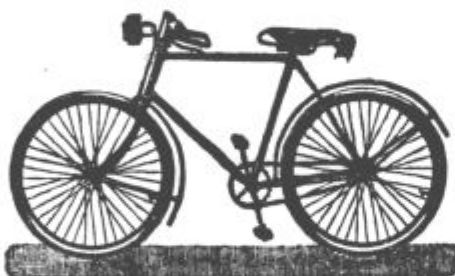
A csávázás, vagyis a nedves eljárás, mely célra az ugynevezett »Higoss« higanyos tartalmu szert használják, csak akkor volna indokolt, ha az a gyanu merülne fel, hogy az őszőkspórák (ezek a nagyon kicsiny gombák) már a maghéj alá is bejutottak volna. Ez néha az árpa és a zabnál szokott előfordulni.

Tekintettel a mi gazdasági viszonyainkra, ezt a Németországban jól kipróbált módszert a mi gazdáink is egészen nyugodtan alkalmazhatják.

A porpácolás már könnyű kezelhetőségénél fogva is igen előnyös s azért gazdáinknak teljes meggyőződéssel ajánlhatjuk.

Nagyon okosan teszik tehát gazdáink, ha a sok mindenféle szer közül a Porzollt használják, mert ennek kiválósága már most megbízhatóan meg van állapítva.

En taki bicikl

stane samo
3 Dinarje 3

PERGAMENT
PAPIR

se dobi po dnevnoj ceni
na malo in na veliko pri:
IZIDOR HAHN
MURSKA SOBOTA.

KERESKEDELEM.

Áru:

LJUBLJANA aug. 18.

100 kg.	Buza	Din.	280—
»	Rozs	»	200—250
»	Zab	»	225—
»	Kukorica	»	225—
»	Köles	»	300—
»	Hajdina	»	300—
»	Széna	»	60—50
»	Bab cseres.	»	300—
»	vegyes bab	»	100—
»	Krumpli	»	100—155
»	Lenmag	»	370—380
»	Lóhermag	»	2800—3100

BENKO: aug. 18.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7—	8—	9—	10—
Üsző	7—	8—	9—	10—
Tehén	—	—	3—	7—
Borju	—	—	11—	13—
Sertés	—	—	17—	17—
Zsir I-a	—	—	23—	28—
Vaj	—	—	—	30—
Szalonna	—	—	—	24—
Tojás 1 drb.	—	—	—	0.75

Pénz.

1 Dollár	=	Din.	56-70
1 Pengő Budapest	=	»	10.—
1 Schil. Bécs	=	»	7-99
1 Kor. Praga	=	»	1-67
1 Lira	=	»	2-46

Zürichben 100 Din = 9.135 sfrk.

Vsakovrstne sirove
k o ž e

k u p u j e
po najvišji dnevni ceni
Franc Trautmann
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

MEGÉRKEZTEK

a legújabb őszi és téli
divatlapok, kaphatók

IZIDOR HAHN papirkeres-
kedésébe
Murska Sobota.

ÁLLANDÓAN KAPHATÓK:

Szalona kg-ja Din 24-
Zsir " " 23-28
Háj " " 26-
Tőpörtő, kolbász stb. stb.

BENKO mézarszékben
MURSKA SOBOTA.

Mulatságokra

konfetti-, serpen-
tin és vicces lapok,
nagyban és kicsi-
ben kaphatók :-

Izidor Hahn

könyvkereskedésében
Murska Sobota.

SZNEJÉ I MLADO'ZENCI!

Prvle kak szi szpoküpüjete Vase potrebscine za 'zenitev poglednite v trgovino A. KIRÁLY M. Sobota, glávni trg, gde je velika záloga i zbera v korinaj vencov, slarov za szneja, strumje in vsze drobno blágo kaj sze pri tej prilikaj nüca.

Velika záloga 'zenszki krscsákov i rázno traletao i drobno blágo.

Szolidna posztre'zba! Niszike cene!

A. KIRÁLY

trg. Klobuki perilom in kratkim blagom
MURSKA SOBOTA
Glávni trg. Bergerova hisa

NEMECZ JANEZ

vaskereskedő,

MURSKA SOBOTA

árusit bámulatos olcsó áron: épületvasalást, tűzhelyeket, gépolajat, gépalkatrészeket, dobsint, vizmutatóüveget, kenőszelencéket, felvonó serlegeket, tömlőket, tömitőanyagot, valamint minden vas és gépszakmába való anyagot. Biciklik állandóan nagy választékban PUCH motorkerékpárok és alkatrészek Prekmurje vezérképviselője.

Világhírű Urania írógépek raktára.

Vljudno naznanjam vsem p. n. interesentom, da imam za prišestno šolsko leto v zalogi vsakovrstne

šolske tiskovine in knjige

za gimnazijo in vse osnovne šole v Prekmurju. — Gg. profesorjem, učiteljem in trgovcem s knjigami priznavam 10%-ni popust pri večjem naročilu.

Priporočam se

IZIDOR HAHN

trg. s papirjem in knjigami
V MURSKI SOBOTI.